

Status for vaksineforebyggbare sykdommer under koronautbruddet i Norge og Europa

Pawel Stefanoff
Avdeling for smittevern og beredskap
Folkehelseinstituttet

Innhold

- Rapportering av vaksineforebyggbare sykdommer i Norge
- Sammenligning av utvalgte indikatorer mellom 2020 og 2019
 - Antall meldte tilfeller
 - Fordeling av meldte tilfeller etter aldersgruppe
 - Andel innlagte i sykehus (indikerer alvorlighetsgraden av rapporterte tilfeller)
- Foreløpige data om utvalgte sykdommer rapportering i Europeiske land
- Diskusjon av mulige årsaker og konsekvenser av dagens situasjon

Bakgrunn

I Europa:

- 30. januar 2020 - WHO erklarte det internasjonale utbruddet av det nye koronaviruset som en «alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse»
- Februar-mars: innføring av råd og begrensninger for sosial distansering og reiser i alle EU-land
- Presset av covid-19 på helsevesenet og råd om sosial distansering fortsetter til i dag

I Norge:

- 26. februar – identifisering av det første tilfellet av covid-19
- 12. mars – innføring av omfattende råd som begrenset kontakt mellom personer
- 14. mars - reiserestriksjoner med karantene for reisende til Norge

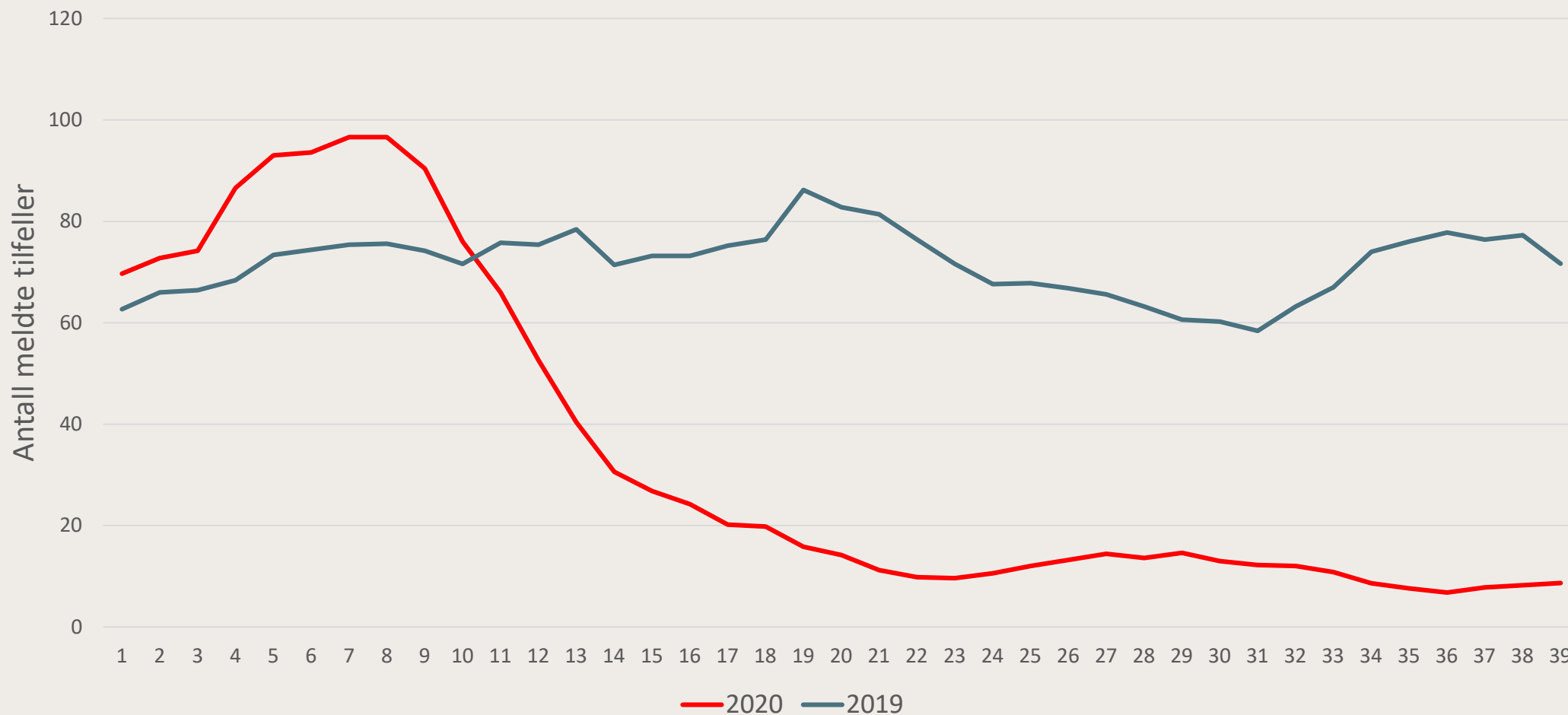
Meldingspliktige vaksineforebyggbare sykdommer

Som registreres i den meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS)

- Difteri
- Systemisk H. influenzae-sykdom
- Systemisk meningokokksykdom
- Systemisk pneumokokksykdom
- Meslinger
- Kopper
- Kusma
- Kikhoste
- Poliomyelitt
- Røde hunder
- Tetanus
- Rotavirussykdom (siden 2019)

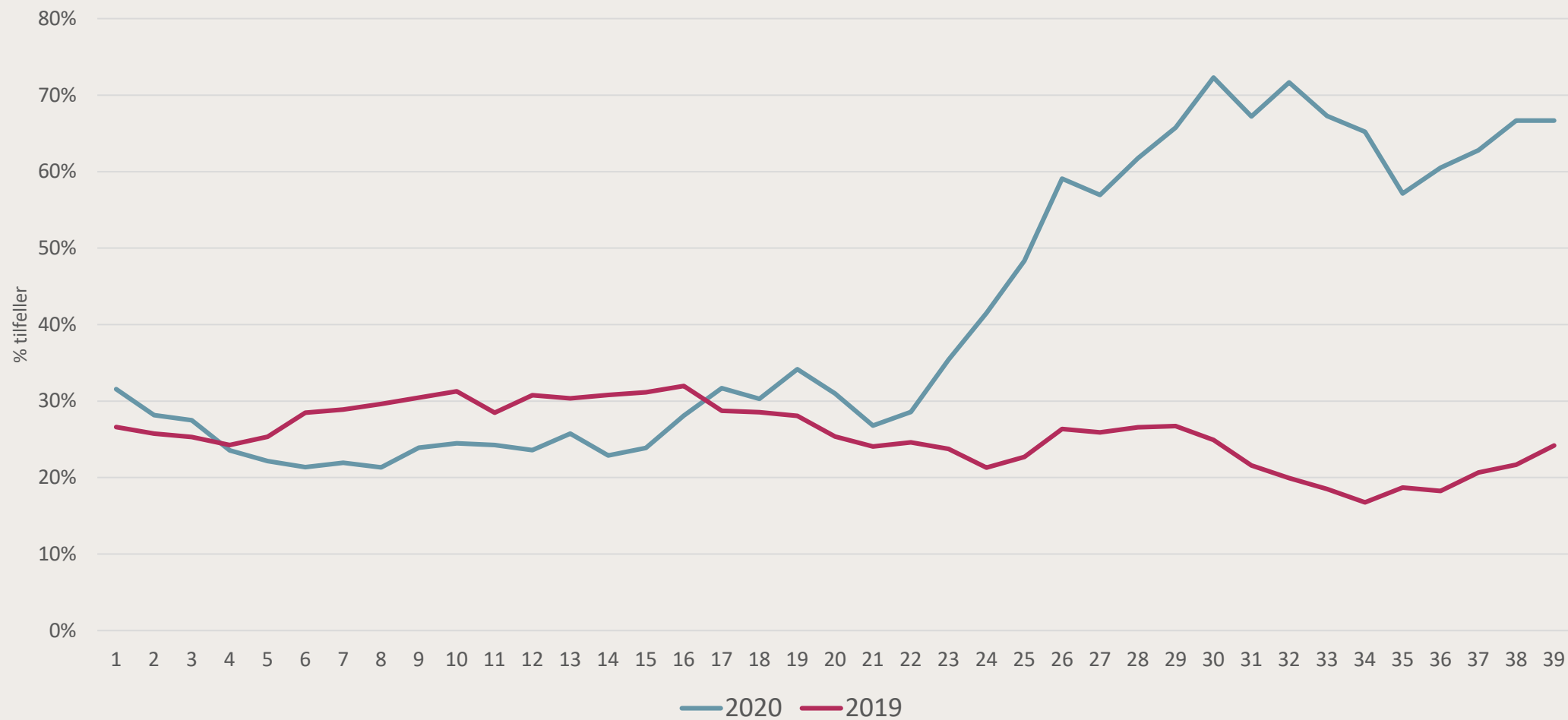
Tilfeller meldte i Norge i januar-september

Samlet vaksineforebyggbare sykdommer (5-ukers glidende gjennomsnitt)

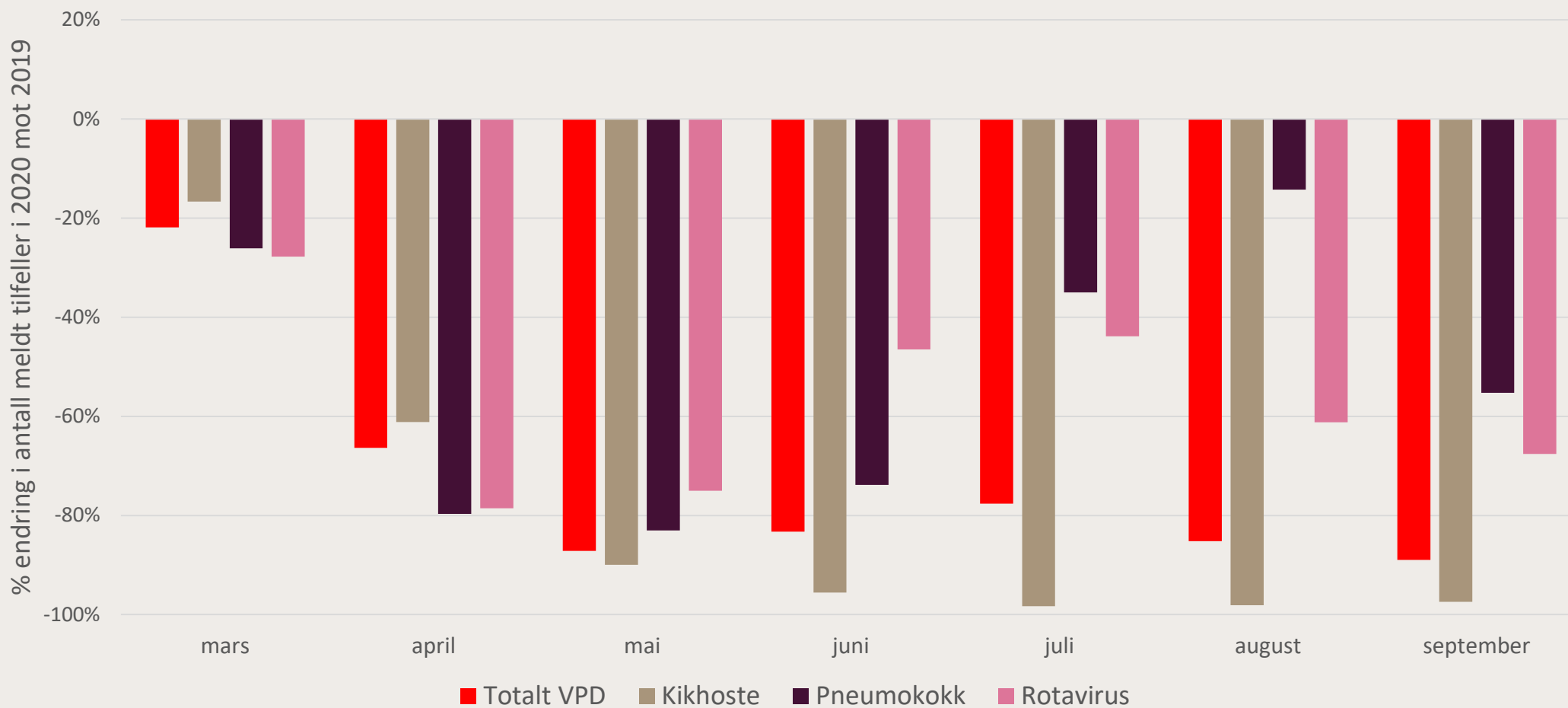
Andel innlagte blant registrerte i MSIS

Samlet vaksineforebyggbare sykdommer (5-ukers glidende gjennomsnitt)

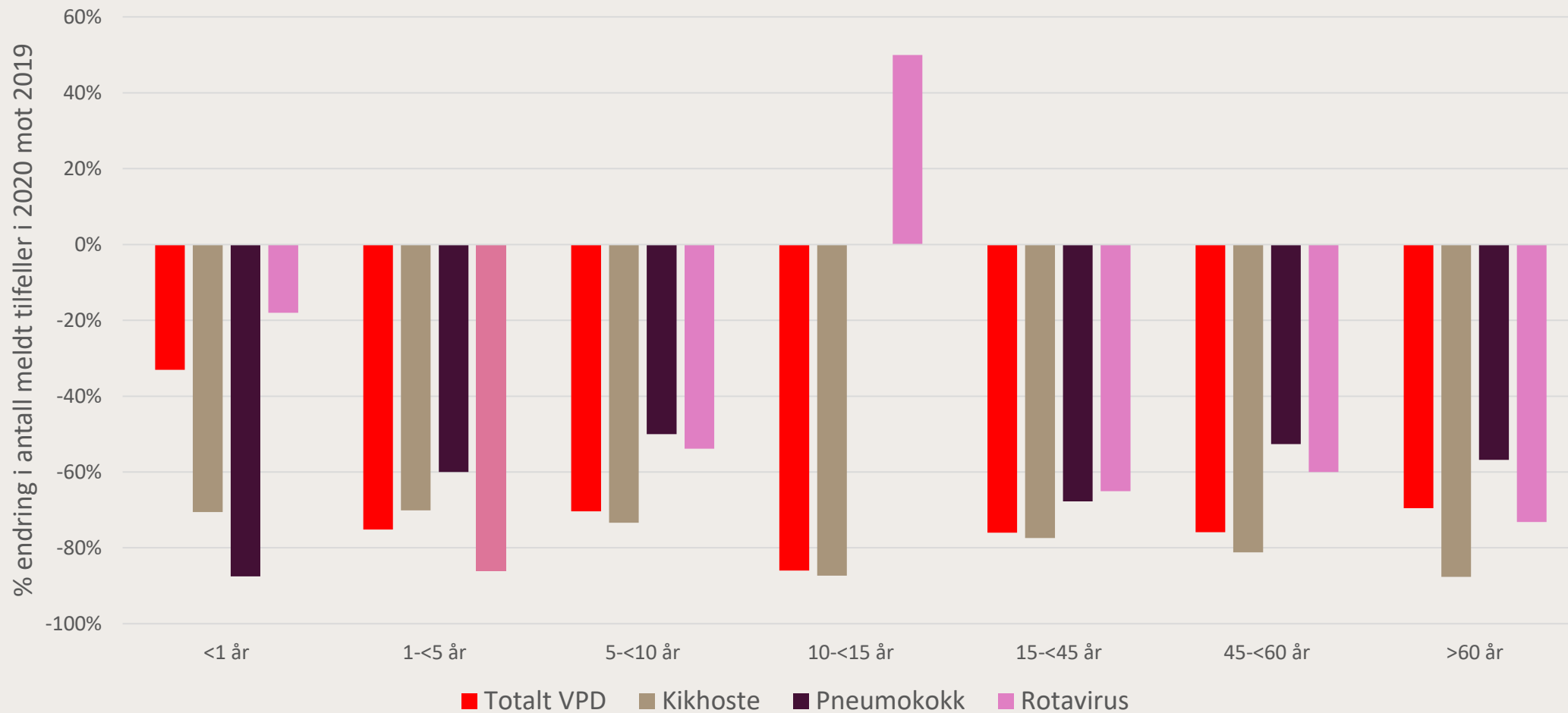
Reduksjon av rapportering per måned

Antall meldte tilfeller i mars-september 2020 mot mars-september 2019

Reduksjon av rapportering per aldersgruppe

Antall meldte tilfeller i mars-september 2020 mot mars-september 2019

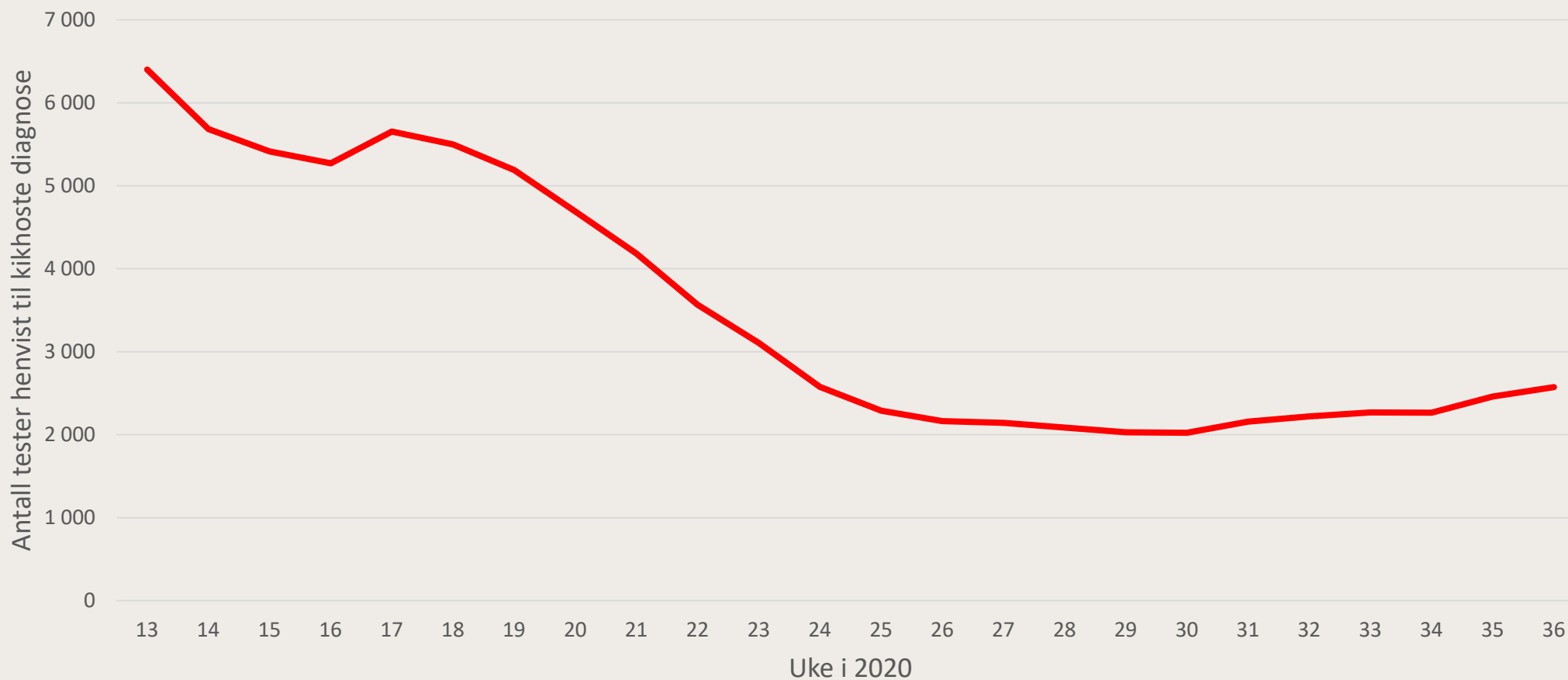

Mulige årsak for vaksineforebyggbare sykdommer nedgang

- Mange sykdommer overføres gjennom dråper, direkte kontakt og luftveier
- Smittespredning kan reduseres av:
 - tiltak for sosial avstand
 - bedret håndhygiene
- Rapportering kan påvirkes av:
 - reduksjon i diagnostisk henvisning
 - reduksjon i bruk av helsetjenester (hovedsakelig primærtjenesten)

Foreløpige data om tester henvist til kikhoste-diagnose

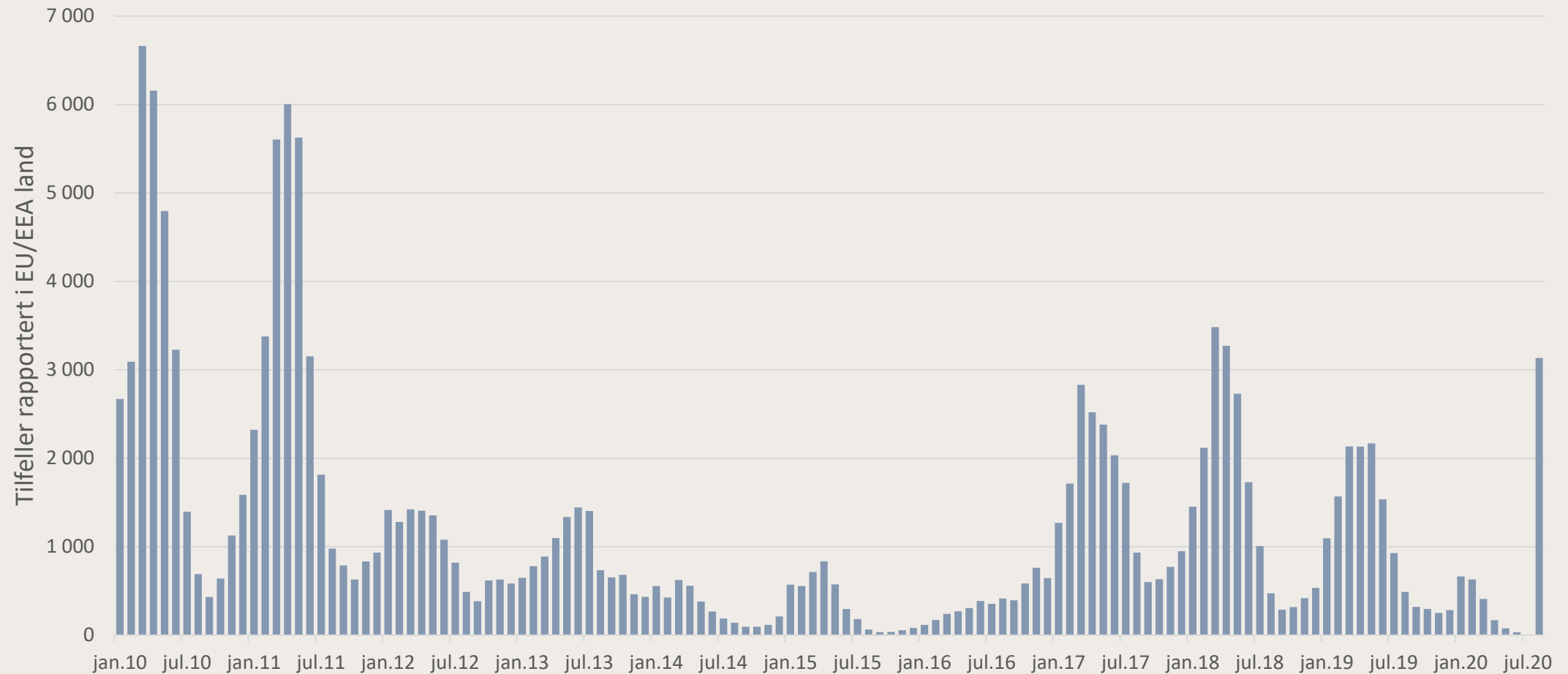
Antall tester (3-ukers glidende gjennomsnitt)

Vaksine forebyggbare sykdommer rapportering i Europa

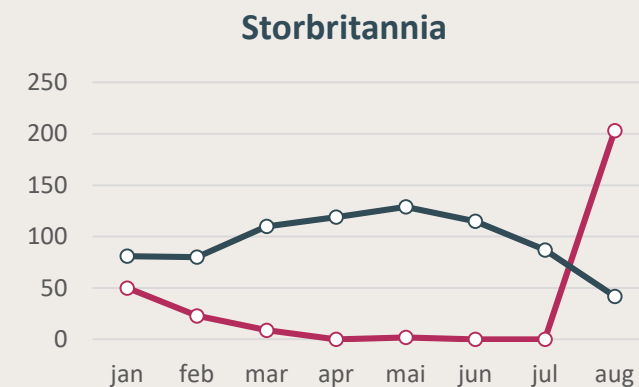
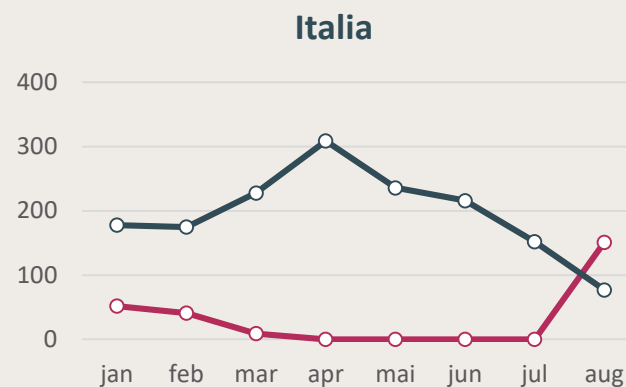
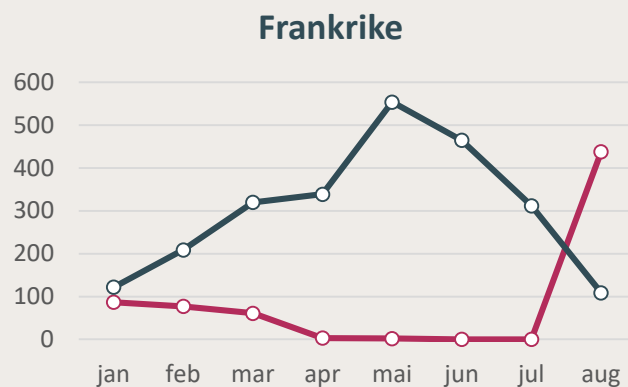
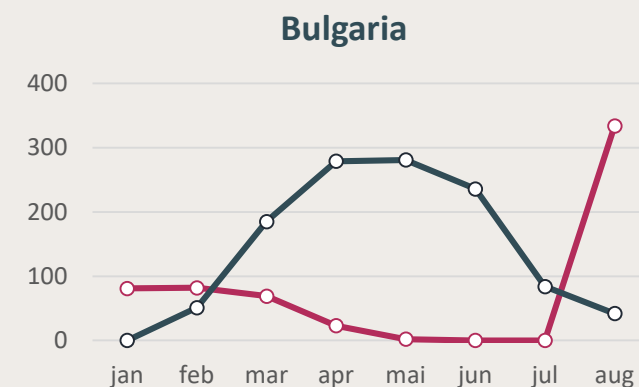
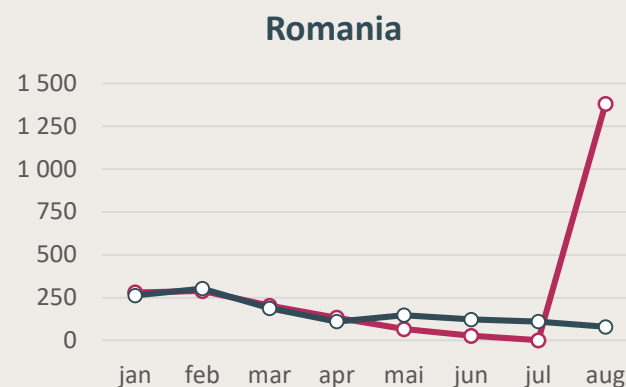
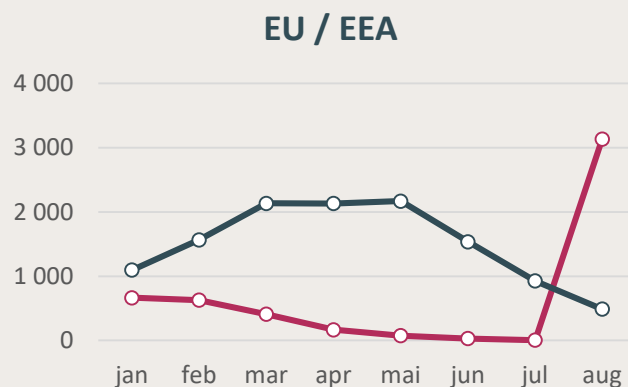
- Signaler om nedgang i rapportering av vaksine forebyggbare sykdommer fra EU/EEA land
 - I tillegg, er det signaler om reduksjon av vaksinasjonsdekning
- De fleste land validerer data og publiserer rapporter hvert år
 - Konsistent data ikke tilgjengelig med unntak meslinger overvåkning
- Årsakene til reduksjonen er sannsynligvis de samme globalt

Meslinger – eneste sykdom regelmessig rapportert og validert

Meslinger rapportering i utvalgte europeiske land

Tilfeller i 2020 (rød linje) mot tilfeller i 2019 (blå linje)

Konklusjoner

- Nedgangen i smittsomme sykdommer rapportering kan skyldes
 - Redusert risiko på grunn av kontrolltiltak
 - Redusert bruk av helsetjenester
 - Redusert oppmerksomhet mot diagnose og rapportering av utvalgte sykdommer
- Robust overvåking av vaksineforebyggbare sykdommer trenges for å
 - oppfølge vaksine effektiviteten
 - oppfølge vaksine sikkerheten
 - oppdage utbrudd av vaksine forebyggbare sykdommer